

مدیرعامل شرکت افرانت:

بازار سرمایه کشور IT را نمی شناسد

افرانت در سال ۱۳۷۷ تأسیس شد و در سال ۱۳۷۸ اولین شرکت اینترنتی بخش خصوصی بود که اینترنت جهانی را با دسترسی مستقیم به شبکه از طریق دیش ماهواره در اختیار مردم قرار داد.

افرانت از ۱۶ سال پیش فعالیت‌های متعددی انجام داد که عمده آنها متمرکز بر فروش خدمات اینترنت پرسرعت به سازمان‌ها و شرکت‌های خصوصی بود و اکنون حدود پنج سال است وارد بیزینس دیتاستر شده و درحال حاضر نیز در قالب خدمات دیتاستر با تمرکز بر دیتاستر ابری و تمرکز بر مجازی‌سازی و افزایش سرعت و پایداری، خدمات الکترونیکی، تجارت الکترونیکی و دولت الکترونیکی را ارائه می‌دهد.

افرانت اولین شرکت IT خصوصی ایرانی است که در سال ۹۰ وارد بازار فرابورس شد و با سهامی عام توانست برخی منابع مالی را از طریق بورس جذب کند. افرانت در حال حاضر با همکاری کارآفرینان جوان پراپده که توان تهیه سرور و نرم‌افزارهای چندصد میلیونی و دیگر امکانات مالی قوی را ندارند بر دیتاستر ابری متمرکز شده است.

فریدون قاسم‌زاده، مدیرعامل شرکت افرانت درباره برنامه‌های آینده این شرکت گفت: «با دراختیار قرار دادن خدمات و امکانات دیتاستر ابری، امکانی را فراهم کرده‌ایم تا کاربران بتوانند بدون نیاز به سرمایه بالا بیزینس خود را در اختیار مردم قرار دهند. این درحالی است که سرویس را از ما اجاره می‌کنند و به مرور پول را از محل درآمدشان پرداخت می‌کنند.»

او درباره استقبال نکردن از صنعت ICT در بورس و به‌خصوص فرابورس در ایران گفت: «اگر منظورتان افرانت است، باید گفت که میزان استقبال از ارزش افرانت باید با سهم در بازار اندازه‌گیری شود. روزی که افرانت وارد فرابورس شد، ارزش آن با دومیلیون سهم ۸۲۰ تومان بود. این در حالی است که ارزش شرکت ۱۶ میلیارد تومان بود و اکنون پس از گذشت بیش از دو سال، نماد افرا در روز چهارشنبه گذشته که ارزش شرکت به ۵۰ میلیارد تومان رسیده، نزدیک به سه برابر شده است.»

افرانت در سال گذشته ۷۵ درصد سود توزیع کرد و سال جاری ۱۵ درصد و ۱۰۰ درصد سهام جایزه ارایه کرد، این در صورتی است که هر کس به ازای یک قطعه سهم افرانت، یک قطعه سهم جایزه نیز کسب کرده است.

او درباره سهم جایزه گفت: «سهامداران در مجمع عمومی تصویب کردند که تمام سود در توسعه شرکت و دیتاستر تقسیم شود. این در حالی است که سرمایه دومیلیاردی افرانت به جای توزیع دو میلیارد تومان سود به‌ازای هر سهم، میان سهامداران یک سهم و علاوه بر آن ۱۵ درصد سود نقد توزیع کرد.» افرانت در فروردین سال جاری از نظر شاخص‌های اعلامی خود در

فرابورس در میان ۵۰ شرکت برتر فرابورس قرار گرفته است.

قاسم‌زاده گفت: «ما به‌دنبال این هستیم که شرکت‌های دیگر IT نیز وارد بازار سرمایه شوند و سعی شود بازار سرمایه نیز با بازار IT بیگانه نباشد.» او گفت: «گوگل، مایکروسافت و فیس‌بوک، سه شرکت برتر بازار سرمایه دنیا هستند که از صنعت پتروشیمی پیشی گرفته‌اند. ۱۰ سال پیش پنج شرکت اول صف بورس دنیا متعلق به صنعت پتروشیمی و بانکداری بود، اما اکنون با متحول شدن دنیا صنعت IT در دنیا پیشرو است.» قاسم‌زاده افزود: «از ۳۰ شرکت برتر از لحاظ اندازه بازار و قیمت سهم ضرب در تعداد سهم، میزان سرمایه بازار به دست می‌آید که از این ۳۰ شرکت ۱۱ عدد آن از صنعت IT برخاسته‌اند و این در صورتی است که در کشور ما بازار سرمایه، IT را نمی‌شناسد.»

قاسم‌زاده نسبت به تأثیر رخدادهای سیاسی-اقتصادی اخیر خوش‌بین است و گفت: «شرکت‌ها در انتظار اتفاقات مثبت هستند و فضای عمومی کشور ظاهراً آرام و امیدوار است، اما با توجه به اینکه افراد شایسته‌تری نسبت به دولت پیشین در مسندهای اجرایی قرار گرفته‌اند، به همین دلیل امیدواری مردم از بابت نحوه اجرای بهتر مملکت از سوی دولت‌مردان نیز افزایش یافته است.»

او افزود: «مردم به‌دنبال تصمیمات علاقه‌انگیز و مدبرانه‌تری هستند؛ به همین دلیل به آینده امیدوار هستند. از سوی دیگر مسئولان دولتی نیز نباید مردم را دل‌سرد کنند، مسئولان وزارت ICT با صنعت، معدن و تجارت بحث‌هایی را پیش بکشند که افراد چه در داخل و چه در خارج که آمادگی دارند با سرمایه‌خودشان بدون اینکه بار مالی به دولت تحمیل کنند، در توسعه IT کشور سرمایه‌گذاری بکنند.»

قاسم‌زاده گفت: «دولت مراقب پهنای باند بین‌الملل دست دولت است. در حال حاضر انحصار خرید و فروش پهنای باند بین‌الملل دست دولت است. در حال حاضر علایمی دیده می‌شود که دولت جدید درصدد شکست این انحصار است که البته باید در عمل اتفاق بیفتد. این در حالی است که ایران از نظر پهنای باند موبایل جزو آخرین کشورها و ضعیف‌ترین منطقه دنیا است و از عمان و کویت نیز عقب‌تر قرار دارد.»

او افزود: «صحت‌هایی شده تا هم در بخش پهنای باند موبایل و هم باند منجر و پهنای باند ثابت مانند FTTX، خدماتی در دسترس مردم قرار بگیرد.»

مدیرعامل افرانت گفت: «دولت نباید در قیمت‌گذاری‌ها دخالت کند و به جای دخالت، بستر رقابت سالم را فراهم کند. بازار می‌تواند قیمت را خودش انتخاب کند. در این زمینه وزارت صنعت، معدن و تجارت خوب عمل کرده است و به جای اینکه قیمت خودرو را تعیین کند، از تولیدکننده‌ها حمایت می‌کند که در این صورت تولید افزایش می‌یابد و قیمت کاهش پیدا می‌کند. در این زمینه، وزارت ICT خوب عمل نکرده است و در قیمت‌گذاری‌ها دخالت می‌کند.»

او از ورود دولت و شرکت ارتباطات زیرساخت به ارایه خدمات دیتاستر ابراز تأسف کرد و گفت: «شاید در کوتاه‌مدت دولت برنده این میدان باشد و شرکت‌های خصوصی را از زمین رقابت با آنها بیرون کند، اما از آنجایی که دولت بیزینس را نمی‌داند، چیزی نمی‌گذرد که شاهد وابستگی‌های بیشتر به خارج خواهیم بود.»

مدیرعامل افرانت درباره نحوه جایگزینی صنعت IT با صنایع پیشرو در بازار سرمایه ایران گفت: «هنوز IT در ایران ناشناس است، فروش و ارایه خدمات مربوط به بازار اولیه و فروش سهم متعلق به بازار ثانویه است. تاکنون شاخص رشد افرانت در بازار اولیه که مبتنی بر درآمد و سود است، رشد بی‌وقفه داشته؛ زیرا صنعت IT و اینترنت حتی در شرایط رکود بازار و تغییر و تحولات سیاسی و اقتصادی نیز بی‌وقفه به رشد خود ادامه داده و می‌دهد.»

او افزود: «افرانت در بعد بازار اولیه موفق بوده و توانسته رشد کند و در بازار ثانویه که بیش از دو سال است وارد شده و ارزش بازار آن از ۱۶ میلیارد تومان به ۵۰ میلیارد تومان رسیده است و نشان داده که بازار به این سهم اطمینان دارد. بنابراین اگر شرکتی در بازار ثانویه موفق باشد، یعنی در بازار اولیه نیز موفق بوده است.»

او در بازار سرمایه دو نکته را حایز اهمیت عنوان کرد و گفت: «اول اینکه اگر سهم ایل بالا می‌رود، یعنی محصول ایل قابل قبول است. دوم اینکه در سهام صنعت IT بر اساس انتظارات در آینده معامله می‌شود. این درحالی است که وقتی پهنای باند و فرهنگ اینترنت ایران در حال رشد است و زمانی که پهنای باند و Big Data در افرانت در حال بزرگ شدن است، باید مورد میزبانی قرار بگیرد. این دیتا در موبایل و لپ‌تاپ میزبانی نمی‌شود بلکه باید در دیتاستر میزبانی شود؛ بنابراین مردم با تفکر در مورد آینده راه فعلی خود را مشخص می‌کنند.»

مدیرعامل افرانت ابراز امیدواری کرد که از یک‌سوی اهالی IT با بازار سرمایه آشنا شوند و از سوی دیگر بازار سرمایه با IT آشنا شود. اگر این اتفاق بیفتد، امیدوار خواهیم بود حداقل ۲۰ شرکت برتر IT خصوصی ایران در بازارهای سرمایه حضور پیدا کنند.

افزایش تعداد شرکت‌های IT در بازار سرمایه در پیشروی صنعت IT در بازار مالی تأثیر بسزایی دارد. با حضور شرکت‌های فعال در حوزه فناوری، فعالیت‌های زیرزمینی آشکار و امید را در دل بیزینس‌های IT روشن می‌کند.

طبق قوانین ایران، هر شرکتی به ورود به بازار فرابورس دو میلیارد تومان سرمایه نیاز دارد، اما این سرمایه برای ورود به بازار بورس باید به ۲۰ میلیارد تومان افزایش یابد.

در حال حاضر افرانت برای ورود به بازار بورس به‌دنبال افزایش سرمایه است تا خدمات افرانت زنجیره تأمین سرمایه‌ها را کامل کند و شرکت را توسعه دهد.

گفت و گو با علی سوزنگر، رییس هیئت‌مدیره شرکت اینفوامن

پر رنگ شدن بلوغ فنی و فراموشی بلوغ سیستمی، چالش اصلی سازمان‌های کشور است

این روزها فراتر از بحث لزوم پیاده‌سازی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) در سازمان‌ها که به‌واسطه قانون برنامه پنجم توسعه، توسط سازمان فناوری اطلاعات با عنوان طرح «نما» دنبال می‌شود، پیاده‌سازی سیستم مدیریت خدمات فناوری اطلاعات (ITSM) بر اساس چارچوب ITIL، یکی از مهم‌ترین و به‌روزترین سیستم‌های پیاده‌سازی فناوری اطلاعات در سازمان‌ها محسوب می‌شود. علی سوزنگر، رییس هیئت‌مدیره شرکت اینفوامن به‌طور ميسوط، دغدغه این روزهای جامعه فناوری اطلاعات را برای همگام‌شدن با دنیای رو به رشد IT تشریح کرده است.

فعالیت شرکت در حوزه امنیت و پیاده‌سازی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات به چه زمانی باز می‌گردد؟

سابقه اصلی فعالیت کشور به اوایل دهه ۸۰ باز می‌گردد؛ زمانی که با پررنگ شدن بحث فناوری اطلاعات در کشور، بحث امنیت در سازمان‌های دولتی مهم جلوه کرد، به‌خصوص زمانی که فناوری اطلاعات پس از برنامه تکفا در دستگاه‌های دولتی و حاکمیتی گسترش یافت، کاملاً قابل پیش‌بینی بود که بحث امنیت اطلاعات در مقوله دولت الکترونیک در آینده‌ای نزدیک حایز اهمیت خواهد شد.

در همان زمان نیز در دنیا استاندارد BS۷۷۹۹ در خصوص پیاده‌سازی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) مربوط به موسسه استاندارد انگلستان مطرح شده بود و هسته اولیه تشکیل‌دهنده شرکت اینفو امن در همین راستا به سمت گذراندن دوره‌های تخصصی این استاندارد رفتند، اما مشکلی که در آن زمان وجود داشت، به حوزه کارفرمایی مربوط بود و خود کارفرما نمی‌دانست که مسیر درست کدام است. از این رو با توجه به چالش‌های پیش رو در بحث ارایه خدمات دولت الکترونیک و امنیت و همچنین ناآگاهی سازمان‌ها و شرکت‌ها، بهترین راه فرهنگ‌سازی در این حوزه را برگزاری سمینار و همایش یافتیم. لذا با همکاری موسسات دیگری که اسپانسر اصلی آن با خود شرکت ما بود، چهار دوره همایش بین‌المللی برگزار شد و در آخرین همایش که با حضور بسیاری از مسئولان دستگاه‌های دولتی برگزار شد، بحث به سمت نشان دادن ابعاد مختلف استاندارد با مدیریت امنیت اطلاعات رفت. همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، این مسیر حدود سه سال به طول انجامید، ولی کم کم شناخت دستگاه‌ها و نظام‌های کارفرمایی به‌وجود

آمد. تمامی این مباحث با بخشنامه‌ای که تمام دستگاه‌های دولتی تا پایان برنامه پنجم توسعه باید اقدام پیاده‌سازی ISMS کنند، مقرر شد. بر همین اساس، سازمان فناوری اطلاعات یکی از ماموریت‌های اصلی خود را بحث امنیت قرار داد که اکنون این طرح را با عنوان نما می‌شناسیم.

آیا پیاده‌سازی ISMS در سازمان‌ها روشی به‌روز و بر اساس مدل‌های بین‌المللی محسوب می‌شود و به‌تنهایی می‌تواند نیازهای یک سازمان را پوشش دهد؟

اتفاقی که افتاد این بود که از حدود سه تا چهار سال قبل سازمان‌هایی که مشتری ما بودند و ISMS را گرفته بودند، به‌دنبال مرحله بعدی کار بودند. این بود که شروع به انجام مطالعه‌ای در مراجع رسمی این حوزه مانند گartner کردیم که دنیا در حوزه بلوغ امنیت، چه مسیری را انتخاب کرده است.

بر اساس روش بین‌المللی، گartner روشی را برای بلوغ سازمانی ارایه داده است که آن را ترکیبی از بلوغ فنی و بلوغ سیستمی دانسته است. ما در بحث بلوغ فنی در کشور همواره به‌دنبال دراختیار داشتن به‌روزترین سخت‌افزارها و نرم‌افزارها هستیم، درحالی‌که این موضوع تنها یک پال پرواز برنده است و این نکته پاسخ این سوال است که چرا برنده ما در حوزه فناوری اطلاعات به‌خوبی نمی‌تواند پرواز کند. پررنگ‌شدن بلوغ فنی و فراموشی بلوغ سیستمی چالش اصلی و بسیار قدیمی در سازمان‌های ماست. نمونه این مدعا نیز مقایسه میزان گواهینامه ISMS است که در مقطعی در کشور ۱۰ تا ۱۲ استاندارد توسط سازمان‌ها گرفته شده بود، اما هم‌زمان در ژاپن پنج هزار گواهینامه ISMS صادر شده بود. این نشان می‌دهد کشور ژاپن که به تکنولوژی شناخته می‌شود، در عین حال به پیاده‌سازی سیستم‌های مدیریت فناوری اطلاعات بسیار توجه می‌کند.

نقشه راه ارایه‌شده از سوی نهادهای بین‌المللی چگونه است؟

گارتنر برای واحدهای ارایه‌دهنده خدمات فناوری اطلاعات یک نقشه راه چهار مرحله‌ای ارایه کرده است. این واحدها در گام اول به استانداردسازی زیرساخت خود اقدام می‌کنند و در حقیقت بلوغ فنی خود را که بر اساس نقشه گارتنر مسیر درستی طی شده است، تکمیل می‌کنند. اما در مرحله دوم سازمان‌ها برای بلوغ باید به سمت استانداردسازی فرایندهای خود و در حقیقت بلوغ سیستمی بروند. در مرحله سوم بحث خودکارسازی فرایندها مطرح می‌شود و امنیت اطلاعات، پیاده‌سازی سیستمی است که

وضعیت کشور در حوزه پیاده‌سازی ITIL چگونه است؟

در ابتدا بحث امنیت به‌دلیل مصوبه موجود در سند افتا مورد استقبال قرار گرفت، اما پس از مدتی به‌دلیل بسیاری از چالش‌ها، انتظاراتی که در حوزه کارفرمایی از دولت وجود داشت، بسیار کوچک دیده شد، به‌نحوی که پس از ISMS، پیاده‌سازی چارچوب ITIL با فاصله بسیار زیادی در کشور انجام شد و اولین مناقصه آن در کشور سال گذشته رقم خورد که اینفوامن توانست برنده این مناقصه باشد.

روند مطالعه شرکت روی این حوزه جدید و پیاده‌سازی ITIL در سازمان‌ها چگونه بود؟

با توجه به اهمیت بحث کیفیت و اعتقادمان روی این موضوع، قبل از هرگونه پیاده‌سازی این سیستم، شرکت به تشکیل یک واحد تحقیق و توسعه R&D با ۱۰ نفر از نخبگان و متخصصان این حوزه اقدام کرد که مطالعات و تحقیقات آنها حدود سه سال به‌طول انجامید. یکی دیگر از گام‌ها طی دوره‌های رسمی، اخذ مدارک مربوط به این حوزه بود که شرکت سرمایه‌گذاری سنگینی را برای این کار اختصاص داد، به‌طوری‌که همچنان افرادی که در کشور دارای این مدارک هستند، انگشت‌شمارند. بر اساس مطالعات انجام‌شده اغلب چارچوب‌های موجود در دنیا اعم از: ITIL، MOF، HP، IPM، در دنیا اعم از: COBIT و FIN، ITAM مورد مطالعه قرار گرفت و ITIL به‌عنوان یک روش پیشرو انتخاب شد.

مؤلفه دیگری یعنی ITG و یا راهبری حاکمیت فناوری اطلاعات چه میزان مورد توجه شما قرار گرفته است؟

همان‌طور که پس از ISMS، نفوذ ITSM به سازمان‌ها با چارچوب ITIL پیش‌بینی می‌شد، اکنون موج بعدی روی ITG پیش‌بینی می‌شود و شرکت با قرار دادن تیم تحقیق و توسعه در کنار تیم عملیاتی خود، سرمایه‌گذاری مناسبی روی این حوزه انجام داده است. خروجی کار نیز در اولین گام، طراحی اولین نرم‌افزار بومی حاکمیت امنیت فناوری اطلاعات در سازمان‌ها با عنوان «ینفورا» است که مرکز فرماندهی فناوری اطلاعات در سازمان محسوب می‌شود و قابلیت‌هایی از جمله حاکمیت امنیت اطلاعات در سطح سازمان، مدیریت استقرار و نگهداری سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) بر اساس ISO/IEC ۲۷۰۰۱، مدیریت آسیب‌پذیری‌های فنی و فرایندی دارایی‌های

امنیت را در سازمان‌ها اسقرار و بهبود ببخشد. مؤلفه دوم، ITSM یا سیستم مدیریت خدمات فناوری اطلاعات است که موضوع اصلی این مصاحبه را تشکیل می‌دهد و Best Practice و به‌روش‌هایی که در دنیا برای آن وجود دارد، چارچوب‌هایی مانند ITIL است که مابه‌ازای آن استاندارد ISO ۲۰۰۰۰ وجود دارد.

تمرکز سیستم مدیریت خدمات فناوری اطلاعات روی فرایندگرا کردن ساختارهای سنتی مدیریت فناوری اطلاعات است که اکنون در کشور به روش Fire fight mode (به روش آتش‌نشانی) اداره می‌شود؛ یعنی واحدهای IT، واحدهای بسیار پراسترسی هستند که همیشه منتظر یک تماس و بروز مشکلی مانند اشکال در برقراری اینترنت سازمان هستند. در این روش همواره کارها به‌صورت جزیره‌ای اتفاق می‌افتد و فرایند خاصی برای آن تعریف نشده و هیچ نظام پیشگیرانه‌ای نیز برای آن وجود ندارد.

مؤلفه آخر نیز ITG و یا راهبری حاکمیت فناوری اطلاعات است و چارچوبی که در دنیا برای آن پیشنهاد شده، بحث COBIT است که راهبری در حوزه حاکمیت فناوری اطلاعات را به عهده دارد. چهار مؤلفه یاد شده مانند حلقه‌هایی در هم تنیده هستند و به‌جز مؤلفه QMS که در بحث سیستم مدیریت کیفیت است، ISMS و ITSM و ITG که مختص فناوری اطلاعات است، با یکدیگر همپوشانی‌های نزدیکی دارند.

اطلاعاتی، پایش و مشاوره مخاطرات با ذی‌نفعان سازمانی، مدیریت انطباق با قوانین و مدیریت حوادث امنیت اطلاعات در سطح سازمان‌های بزرگ را دارد.

چالش‌های پیش روی فعالیت‌های شرکت‌های امنیتی در حال حاضر چگونه است؟

در وهله اول بحث سخت‌افزارزدگی کارفرمایان دولتی مطرح است. به‌عبارتی برای استانداردسازی زیرساخت حتی خرید محصولات به‌راحتی هزینه می‌شود، اما زمانی که اسمی از پروژه‌های سیستمی به میان می‌آید، به‌علت ناآگاهی به‌شدت در برابر آن مقاومت وجود دارد، درصورتی‌که بر اساس گزارش‌های حقوق و دستمزد آمریکا، افرادی که در این حوزه تخصص دارند، دارای بالاترین حقوق و دستمزدها هستند.

لذا یکی از چالش‌های این حوزه، فرهنگ‌سازی در مدیریت و سرمایه‌گذاری است و بر این اساس سال گذشته سازمان نظام صنفی استان تهران اولین همایش را در حوزه راهبری حاکمیت فناوری اطلاعات در سازمان‌ها برگزار کرد و امسال قرار است دومین دوره آن برگزار شده و همچنین انجمن انفورماتیک اولین همایش این حوزه را با همکاری شرکت اینفوامن به‌عنوان عضو کمیته علمی این همایش برگزار می‌کند. چالش بعدی، بحث ایجاد تسهیلات و مکانیزم‌های تشویقی و تنبیهی برای سازمان‌های دولتی است که دولت در نقش رگولاتوری می‌تواند این مهم را انجام دهد. اکنون نیز با توجه به تغییر مدیریت سازمان فناوری اطلاعات در کشور بود و پایه‌گذار توسعه فناوری اطلاعات در کشور بود و در برهه‌ای فعالیت‌ها متوقف ماند، انتظار می‌رود این سازمان نقش حاکمیتی خود را برای ایجاد سیستم‌های انگیزشی و تشویقی ایجاد کند.

نکته دیگر، هزینه‌بر بودن و حساسیت پیاده‌سازی چنین سیستم‌هایی است که در صورت درست طراحی‌نشدن، تنها خاطره بد را برای سازمان‌ها به‌جا خواهد گذاشت؛ ضمن اینکه برخی سازمان‌ها برای صرفه‌جویی به سراغ شرکت‌هایی می‌روند که صرفاً در حوزه ISO فعالیت می‌کنند و سپردن کار به آنها سازمان را با مخاطره‌ای دیگر روبه‌رو می‌کند.

در نهایت، بحث سوء قوانین است که باعث مواجه‌شدن با برخی چالش‌های گفته‌شده می‌شود و سازمان فناوری اطلاعات می‌تواند با نقش حاکمیتی خود، مقررات این حوزه را به‌صورت متعادل بین بخش خصوصی و دولتی ایجاد کند.